

3123

Troll.

I Kulleberget vid Storarjön har
det varit troll. Där var åkerjord, och för var-
enda får man ködde, kom där upp en röd kon-
te och följde efter. Sen gick den in i berget
igen. - En kan gå in i det stora berget. Där
är det som ett stort slott. Men de påstår, att
älskan har slagit ihjäl de där trollen.

3123

Skogsman.

Min far var byggmästare och arbetade i Ronneby. En gång när han gick hem på kvällen, så kom han, så att han såg bussen, men han måste vänta om tre gånger. Då gyste det till, så att han hade kommit se och trä en synat, och då väntade han tröjan. Sen hittade han hem.

3123

Förföljd av en hund.

När en slaktare, som hette Nils Nilsson, gick hem en kväll och kom vid dillarsjön, så kom en stor raggig hund och följde honom, och han skar av en bit av bröjan och kastade till honom, och då släppte han honom.

3123

Tomten.

På de stora bondgårdarna fanns det sådana 'håra' tomter. När min far hjälpte i Silpinge, så hände det vid en jul, att han var borta på kvällen. Och när han kom hem, kom han ihåg, att han hade glömt att ge hästarna, och han tänkte: "Det får jag lov att göra nu." Men när han kom ut på stallet, fick han en örfis, så han stöp, och hästarna de stod där och åt.

3123

På Mats Perssons gård såg de en gång, när den lille tomten stod och arbetade och sikade. Och de tyckte han skulle ha nya kläder, och det sydde de och lå' ut till honom. Sen sikade han igen, men då smorde han ner sina nya kläder. "Tomten sikar inte mer", sa han, "för han har fått nya kläder." Och han kallade sig för "Tomten fin".

Tomten kunde dra' från den ene bonden till den andre. Det var en liten karl, han var så liten, så liten, och så hade han en röd luva på huvudet och mörka vadmal-kläder. Det brukade folket skaffa honom.

Blekinge
Bäckens län
Bäckens län
1931

6.

Yng. Klav. Jönsson
Rullstaden
Bor as Jönköping Olsson
Född 1852 Bor Holm

Lantmätare

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3123

När vi bodde i Sjöarp, så gick vi
om kvällarna se ett länk ut i backen. "Var ni
i backen och letade efter korn?" kunde någon
av oss fråga. Men alla var hemma. "Men det
var länk." "Å, ja," sa mor, "det ser vi jänk".
Det skulle vara lantmätare, som mått orätt-
vist.

ett underligt ginskem.

3123

När Sven Olovson byggde om byggnaden, skulle de hämta virke i Fararp. Då var där ett tält i backen, och han hoppade av och skulle se, vad det var. Och det flyttade sig efter honom, och spottade han, så fräste det. - Sen körde han hem i vildaste fart.

Kloka.

3123

Far talade om, att det var en
bonde, som hade svartkonstbok. En gång var
han i kyrkan, och då dansade det en sådan
syn av bomfar i slugan. Han kom då plö-
tigt ihåg, att han hade lagt sin svartkonstbok,
så att de kunde få tag i den därhemma.

På ett ställe hade de fått in kat-
tor. "Vad är det med katten, hon far och ligger"
sa bonden och körde ut den. Sen körde han ut
minstingen tjugo katter. Han sa de voro sirlä-
sa och vågna.

Hon finns nog till coasthouseboken
ännu, för hon kan inte brinna, men kanske
ligger hon i en trä, så att ingen kommer
åt henne.

3123

Årsgång.

De gick årsgång, och då kunde de se, vem som skulle dö under året, och var det skulle brinna.

Sven Månsson gick ut på julafton och skulle se, hur det skulle bli under året, och han låg på marken i skogen, och då hörde han hur liarna gick. Sen kunde han säga, hur grådan skulle bli.

När hästarna stannade.

Far var på en begravning i Sib-
pinge. Bonden hette Andreas. Och de följde
inte hästarna i gång, utan de måtte av och
rygga hästarna för steg tillbaka, så att de
kom iväg.

Och fanns folk, som kunde stan-
na hästarna för andra.

En präst som hade svartkonstbok.

Per Månsson sa, att prästen i
Bäckaryds kyrka hade svartkonstbok. Han kunn-
de se, hurdant folket var, som kom i
kyrkan.

Visa.

När vi var unga, brukade vi sjunga
en liten visa, som kallades "Koningen vid Eld-
drevalla led."

Det bodde en kung vid Elddrevalla led.

Han hade tre döttrar och vackra voro de.

Den ena var så däreilig, och den andra var så grann,
den tredje hon lovade att aldrig laga man.

Ringlek.

Man står i en ring, och så går
två in i ringen, och så går de runt, och så
stannar två och en framför den han tycker
om och smeker henne på kinden och sjunger:

Tor du, att jag ämnar frua,
fast jag fråskar så för dig?
Nej mina vägar gå åt andra byar.
Se där är vännen, som jag tycker om.

Och så springer han från henne
och tar en annan och dansar med. Och de som
de smekt, skall in i ringen i stället.

Folkmedicin.Tandvärk.

Om man har tandvärk, så skall man bara skjuta en fläcksvart och gnida tanderna med den. Sen skall man gräva ner den under en jordfast sten och säga: "Nu gräver jag ner min tandvärk här, och han ska försvinna lika fort som fläcksvarten!" Sen skall man akta sig för att sätta sig på den stenen.

Vårkor.

Vårkor kan man sänka ned årtor
i en brunn, och så skall man springa i skjub,
innan de sjunker. Och det går nog, bara brun-
nen är djup.

Vår Herta kom hit, hade hon en
stor vårta på näsan. De hade försökt få bort
den på alla sätt, men det gick inte. Då sa jag
till henne: "Tag bara några årtor och släng i brun-
nen, och spring sen in till Kerstinas; det hin-
ner du!" Och det gjorde hon, och hon slapp vår-
tan.

Lyfte.

Jag har bara haft en pojke, och han gick en väst på bröstet, när han var ny-född. Och jag förstod, att någon hade kastat ett plommon på mig, när jag gick med honom. Nu gick jag till barnmorskan och frågade henne, om det var någon där i närheten, som skulle ha en liten. Jo, men, det var det, och hon lovade, att jag skulle få en bit av navelsträngen. Det använde jag pojken med. Det var på "ny", och hjälpte inte det, så skulle jag göra om det på "nä". Och jag behövde inte göra det mer än två gånger, förän det försvann.

Vi hade en liten kynda, som skulle ha valpar. Och hon kom alltid till spisen, när jag skulle laga av potatisen, och jag kom till att stänka litet på henne, så hon blev rädd och for undan. När valpen sen föddes, så dröjde det inte länge, förrän han fick utslag och såg på hela halsen. Då slog det mig, att jag skulle ta litet av potatisvatten och tvätta honom med, och jag hade väl inte gjort det två gånger, förrän han var bra. Först hade jag smort med allt möjligt, men det hade inte hjälpt.

Om någon som är "i den ställ-
ningen" kommer till och ta en mittbit på
ålen och äta den först eller sist i månaden,
så får barnet ålalyte. Det skriker och kinkar
och är besvärligt. Då skall man bara ta av vatt-
net, som man kokat ål i, och smörja litet med
det vid nageln på barnet. Se på mittbiten på
ålen sitter något som ser ut som en nagel.

Kommer någon som är i den
ställningen till och sätta mig på en disk, där
man huggit sönder kött, så blir barnet bärigt
i åndan och rott. Då får en ta litet kött och
koka och träffa barnet med.

Se påstår, att om barnet har
någon slags skri, så skall modern sticka
håb på ett finger och låta lite blod; det skall
droppas genom vigselringen. Och det skall hon
ge barnet i en torkad mjölk, så blir det bra.

3123

Om de kan bota någon för
"slaget", så skall den botade inte se sin mor
som ligger och inte titta i hennes grav, för då
kan det komma tillbaka igen. — Slaget botas de
på många sätt; det beror på, hur modern bli-
vit skrämd. — Den första, som får se att ett
barn har slaget, skall genast springa ut och
ta tre nävar sand och slä över barnet. Den skall
man ta lintygget och bränna opp. Men det skall
vara första gången de märker, att barnet har
slaget, för annars hjälper det inte, och då
får en försöka något annat.

"Knap i magen".

När vi var små och fick "knap i magen", så sa mor till oss: "Tag tre nyggror salt och lägg på tre ställen på det vänstra knäet och ta sedan det med munnen och åt opp det. Det hjälper."

Diarié.

Enk vi diarié, när vi var små,
så sa mor: "Tag och skapa litet maskanjöb, där
vi kan hitta något, och ta det i en fisked och
ät opp det, så blir det bra!" Och det hjälpte.

Träd, som vällat sjukdom.

En del träd är det konstigt med. Ställmakare Mattsson i Nörby var och huggde ett träd, det var visst en björk. Och när han hade fällt den, blev han så sjuk, så han kunde inte gå hem utan blev liggande vid trädet. Och han blev lam och låg en 30 års tid, innan han dog. De trodde, att det var något lömsket nergravt under trädet.

När Sven Olsson och jag nyss var
gifta, skulle han riva ett gammalt hus i
Mörtvik, och på söndagen frågade han mig, om
jag ville följa med och se på det där huset.
När vi kom dit, så stod där en buske med så
många blommor på vid kanten, och de lukta-
de så vät. Och då sa jag: "Jag tar vät och bryter
av några kvistar och tar med mig hem." Och jag
hade varit vät tagit dem, förrän jag blev så
sjuk och fick sådan huvudvärk, så vi måtte
gå hem med Olsamma. Och sen gick jag sjuk
i fem år. Och jag sökte alla möjliga läkare, men
ingenting hjälpte. Benen blev så tjocka, och lår-
derna var som putor. Till slut gick jag till en
doktor i Lyckeby, och han sa, att jag skulle ta

och hämta in myrsläck, och det skulle jag
bada i. På våren var jag som en sugen rils,
men sen blev jag bra. — Jag talte om det för
en gammal gramma. Och när hon hörde, att
jag hade plockat de där blomman, så sa
hon: "Det skulle hon bara rast med de kramma,
så skulle någon gått dit och bett för henne,
så hade hon nog blivit bra."

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3123

Bleklinge

Bräkne vid

Bräkne By

1931

28

Appt. Åke Jansson

Kullåsen

Ber. Ingemar Olsson

f. 1852

Silfvinge. Br. By

Om ett brudfölje, som blivit inlagat
i ett berg.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3123

När de hade brudfästas och skul-
le dansa, så kunde de bli förvillade. I ett
berg, som heter Brunnsgate, i Silfvinge blev
en brudfästas inlagan. Det hallet gick bland
folket. Och det bländade för min mors tid.

En virvelvind.

3123

August Olsson i Kåga talade om, att han och hans hustru satte sig i en backe och spelade kort en kristhimnelfärdedag. Det lyckte inte föräldrarna om. När de hade lagit korten i händerna, kom det en blåsind och tog fatt i korten och blåste dem högt upp i luften. "Sen har jag aldrig spelat kort mer," sa August Olsson.